

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๖๐ปี มหาวิทยาลัยบูรพา
ครึ่งศตวรรษแห่งความ
ศรัทธาและความเพียร

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 15
“โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภีวัตน์ ท้องถิ่นอภีวัตน์: นัยต่อสังคมไทย”
(Globalization, Regionalization, and Localization:
Implications for Thai Society)

การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 15

โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภีวัตน์ ท้องถิ่นอภีวัตน์: นัยต่อสังคมไทย
Globalization, Regionalization and Localization: Implications for Thai Society

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๖๐ปี มหาวิทยาลัยบูรพา
ครึ่งศตวรรษแห่งความ
ศรัทธาและความเพียร

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

The 15th National Conference 2015
on Political Science and Public Administration

การประชุมวิชาการ
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ

ครั้งที่
15

บทความฉบับเต็ม

โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภีวัตน์ ท้องถิ่นอภีวัตน์: นัยต่อสังคมไทย
Globalization, Regionalization and Localization: Implications for Thai Society

จัดโดย
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ได้รับทุนอุดหนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยจาก
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

1. ศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ภูมิณี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ สมบูรณ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยันต์ ไชยพร
4. รองศาสตราจารย์ ดร. ธันวัฒน์ รัตนศักดิ์
5. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ สามัคคีธรรม
6. รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยากร หวังมหาพร
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ
8. รองศาสตราจารย์ ดร. อัครกรณ์ วงศ์ปรีดี
9. รองศาสตราจารย์ ดร. โคทม อารียา
10. รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์
11. รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิทท์ กังสนันท์
12. รองศาสตราจารย์มานิต ศุทธสกุล
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิศาล มุกดาภิรมย์
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พจนา พิชาติปัจจา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิสว่าง
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตรี ดร. ณัฐกริช เปาอินทร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภมิตร ปิติพัฒน์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระ กุลสวัสดิ์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชบง ชัยเจริญวัฒน์
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โอฬาร ถิ่นบางเตียว
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประไพร์ อภิชาติสกุล
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษม เพ็ญพินันท์
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รงค์ บุญสวยขวัญ
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศาสตรินทร์ ต้นสุน
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุระชัย ชูผกา

28. ร้อยตำรวจเอก ดร. วิเชียร ต้นศิริคงคล
29. ดร. นิติ มณีกาญจน์
30. ดร. เก่งกิจ กิติเรียงลาภ
31. ดร. ปิยะ นาควัชระ
32. ดร. วีระยุทธ พรพจน์ธนมาศ
33. ดร. ภัสนันท์ พ่วงเถื่อน
34. ดร. อนุรัตน์ อนันทนาธร
35. ดร. อมรทิพย์ อมราภิบาล
36. ดร. ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์
37. พันตำรวจโท ดร. ไหวพจน์ กุลาชัย
38. ดร. มาโนชญ์ อารีย์
39. ดร. จักรี ไชยพิณีจ
40. ดร. ชัยณรงค์ เครือนวน
41. ดร. สกฤติ อีสริยานนท์
42. ดร. ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
43. ดร. บุญรอด บุญเกิด
44. ดร. สกฤต อ้นมา
45. ดร. บุญเลิศ ของเพชร
46. ดร. สรชัย ศรีนิสถานต์สกฤต
47. ดร. สติธร ชนานธิโชติ
48. ดร. โชติสา ขาวสนิท
49. ดร. ภัทรพงษ์ รัตนเสวี
50. ดร. ภัทราวดี มากมี
51. อาจารย์พงษ์ศร แก้วมณี
52. อาจารย์ณัฐวัฒน์ กฤตยานวัช
53. อาจารย์จิรายุทธ์ สีม่วง
54. อาจารย์นพวรรณ พึ่งพา
55. นายปรกรณ์ สัตยวณิช

การศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของ
สมาคมอุษยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอุษย)

Factors of Success with the Social Network of the Association
Ayutthaya Ruamjai (Ayutthaya Rescue)

วิวัฒน์ ทองธีรภาพ¹, เสาวลักษณ์ นลาดท่า²

¹อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของสมาคมอุษยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอุษย) 2) ศึกษาขั้นตอนและกระบวนการบริหารของสมาคมอุษยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอุษย) 3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสมาชิกของสมาคมอุษยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอุษย) 4) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสมาคมอุษยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอุษย) การเก็บข้อมูลได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกตำแหน่งเลขานุการ หัวหน้าประจำจุดอำเภอบางบาล อำเภออุทัย อำเภอท่าเรือ และอาสาสมัครของสมาคม เป็นจำนวนทั้งหมด 9 คน ซึ่งใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการจดบันทึก

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของสมาคมอุษยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอุษย) ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) บุคคลที่มีจิตอาสา มีความเสียสละ มีคุณธรรม 2) ผลการปฏิบัติงานของสมาคม 3) งบประมาณ 4) ประชาชน

คำสำคัญ: ความสำเร็จ, สมาคมอุษยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอุษย), เครือข่ายทางสังคม

Abstract

This is qualitative research, the objectives were 1) to study factors of success with the social network of the Association Ayutthaya Ruamjai (Ayutthaya Rescue) 2) to study the procedure and the management process of the Association 3) to study the participation of the members within the Association, and 4) to study the problems and obstacles in the practice of the Association. Data were collection by in-depth interview with 9 members; namely the Association secretary, Head of Bang Ban sector center and the Volunteers of the Association. The participant observation and note taking were used in the process.

The results showed that the factors of success with the social network of Association Ayutthaya Ruamjai (Ayutthaya Rescue) consists of 4 factors 1) the devotion of volunteers 2) performance of Association 3) budget and 4) people.

Keywords: Achievement, association Ayutthaya Ruamjai (Ayutthaya Rescue), social network

บทนำ

ในปัจจุบันเครือข่ายทางสังคมถูกให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นชีวิตในการดำเนินงาน การศึกษาในเอกหรือสาขาวิชาต่างๆ แทบจะครอบคลุมไปทุกบทบาทของบุคคล เครือข่ายทางสังคมสามารถตอบโจทย์ลักษณะความสัมพันธ์ของบุคคล สิ่งมีชีวิตหรือสิ่งของต่างๆ ที่เราพบเจอในทุกวัน ได้อย่างชัดเจนจนทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจของโครงสร้างเครือข่ายทางสังคมของเรา อาจจะเป็นขององค์กรใดองค์กรหนึ่งก็ได้ เมื่อเครือข่ายทางสังคมได้เกิดขึ้นมา ความสัมพันธ์ต่างๆ ระหว่างบุคคลในเครือข่ายทางสังคมนั้นจะเกิดขึ้นตามมาด้วย ทำให้เกิดการเชื่อมโยงเข้าหากันระหว่างบุคคลผู้เป็นสมาชิกในเครือข่ายมีการรับส่งข้อมูลที่มีคุณภาพให้กันและกัน ซึ่งส่งผลให้เกิดบทบาทหน้าที่การรับผิดชอบขึ้นมา Newman, 2546 อ้างถึงใน รุจเรชา วิทยายุทธพิบูล และน้ำทิพย์ ภิภาวิน. (2555).

ในประเทศไทยมีองค์กร กลุ่มเครือข่ายทางสังคมเกิดขึ้นอย่างมากมาย เครือข่ายทางสังคมของประเทศไทยเกิดขึ้นจากกลุ่มเล็กๆ จนขยายใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ มีทั้งองค์กรแสวงหากำไรและ

ไม่แสวงหากำไร ทุกองค์กรย่อมมีเครือข่ายทางสังคม บางองค์กรมีเครือข่ายทางสังคมเพื่อช่วยเหลือในดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย บางองค์กรมีเพื่อสนับสนุนเป็นการผลักดันให้องค์กรดังกล่าวประสบความสำเร็จ อย่างองค์กรมูลนิธิเพื่อประชาชน เป็นหนึ่งองค์กรที่ต้องใช้เครือข่ายทางสังคมไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงาน หรือเป็นการสนับสนุนให้องค์กรก้าวไปสู่เป้าหมาย ซึ่งเรียกอีกอย่างว่าเครือข่ายทางสังคมทั้งภายในและภายนอกขององค์กรมูลนิธิเพื่อประชาชนเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จเกิดขึ้นได้จากองค์กรที่มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และภารกิจที่ชัดเจน เพื่อองค์กรจะได้บริหารจัดการไปในทิศทางที่มีการตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ทำให้เป้าหมายขององค์กรเป็นจริง บางองค์กรเลือกบริหารและพัฒนาตำแหน่งงานของบุคคลภายในองค์กรให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ จนผลงานที่ออกมามีทั้งคุณภาพและความน่าเชื่อถือ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ มุทิตา วรกัลยากุล. (2556).

สมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา) ถูกก่อตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประสบภัยบนท้องถนน อาคาร บ้านเรือน รวมถึงผู้ประสบภัย อัคคีภัย วาตภัย สมาคมฯจะมีอีกชื่อที่ถูกเรียกขานกันว่า กู้ภัย มีการบริหารงานที่มีหลักการวางแผน มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน มีความรู้ความสามารถที่ได้รับการฝึกอบรมอย่างถูกต้อง มีจิตอาสาพร้อมเสียสละเพื่อส่วนรวม อีกทั้งยังมีเครือข่ายการทำงานที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยกเว้นอำเภอวังน้อย ไม่ได้อยู่ในเขตพื้นที่ ที่ทางกู้ภัยดูแลรับผิดชอบ เครือข่ายของทางสมาคมที่ดูแลรับผิดชอบถึง 15 อำเภอ 34 จุด การปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัย ในแต่ละพื้นที่จะมีศูนย์สั่งการตั้งอยู่ทุกอำเภอ เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยในแต่ละครั้ง หน่วยกู้ภัยจะได้รับแจ้งและเข้าถึงสถานการณ์ได้ทันที จักรณรงค์ นัยโมลี. (2558)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคม เพื่อศึกษาระดับต้นและกระบวนการบริหาร การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการได้ศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงานจริง ในการปฏิบัติงานพบปัญหาและอุปสรรคมากขึ้นเพียงใด ทางสมาคมมีการบริหารจัดการให้บุคคลอย่างไรให้ยึดถือข้อปฏิบัติจนส่งผลให้สมาคมประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา)
- 2) เพื่อศึกษาขั้นตอนและกระบวนการบริหารของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา)
- 3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสมาชิกของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา)
- 4) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา)

ขอบเขตการวิจัย

เป็นการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา) โดยใช้เครือข่ายทางสังคมมาเป็นประเด็นหลักในการวิเคราะห์ และการศึกษาขั้นตอนกระบวนการบริหารงานของสมาคมฯ ในเชิงการปฏิบัติงานในภาคส่วนต่างๆ มีการติดต่อกับเครือข่ายย่อยหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของสมาคมฯ ประกอบด้วย 4 ด้าน

ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาข้อมูลคณะกรรมการบริหารงาน หัวหน้าจุดประจำอำเภอ บางบาล อำเภอบางระจันต์ กู้ภัย และอาสาของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา)

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา) รวมถึงการศึกษาขั้นตอนกระบวนการงานที่ส่งผลให้สมาคมฯ รวมถึงการศึกษาขั้นตอนกระบวนการบริหารงาน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติที่ส่งผลให้สมาคมประสบความสำเร็จ โดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารสมาคมและผู้ปฏิบัติงาน และการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งคณะกรรมการบริหารสมาคมฯผู้ปฏิบัติงานในสมาคมฯ โดยนำแนวคิดการบริหารองค์กรสาธารณะ แนวคิดการมีส่วนร่วม แนวคิดแบบจำลองการบริหารตามแนวคิด 7-s แนวคิดความขัดแย้ง นำมาอ้างอิงในการหาปัจจัยแห่งความสำเร็จขององค์กร

ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาปัจจัยความสำเร็จของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา) ในพื้นที่อำเภอเมือง, บางบาล, อุทัย, ท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตด้านเวลา เป็นกระบวนการศึกษาข้อมูล รวบรวมข้อมูล การติดตามผล การวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสังคมเครือข่ายของสมาคมอยุธยา (หน่วยกัญชอยุธยา) เป็นระยะเวลาโดยประมาณ 3 เดือน ตั้งแต่เดือน มีนาคม 2558 ถึง เดือน พฤษภาคม 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสำเร็จ หมายถึง การปฏิบัติงานของกลุ่มสมาคมอยุธยา (หน่วยกัญชอยุธยา) เพื่อช่วยเหลือสังคมตามความรู้ความสามารถ และทักษะที่ได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี รวมถึงการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยให้สมาคมฯ

เครือข่ายทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ของบุคคลภายในสมาคมอยุธยา (หน่วยกัญชอยุธยา) ก็จะเป็นเครือข่ายผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงาน

สมาคม หมายถึง นิติบุคคลที่ถูกก่อตั้งขึ้นโดยไม่แสวงหากำไร เป็นการรวมตัวของบุคคลที่มีอุดมการณ์เดียวกัน เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนและสร้างประโยชน์แก่สังคมในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

หน่วยกัญช หมายถึง คำที่ใช้เรียกกลุ่มบุคคลผู้มีความเสียสละทั้งทางกายและทางใจ เพื่ออุทิศให้แก่สังคมและเพื่อนร่วมโลก โดยไม่คำนึงถึง ชนชั้น วรรณะ เชื้อชาติ หรือศาสนา เป็นผู้ซึ่งยอมเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ

กัญช หมายถึง ใช้เรียกสมาชิกทุกคน ทุกตำแหน่งของสมาคมอยุธยา (หน่วยกัญชอยุธยา)

ออกเหตุ หมายถึง การลงพื้นที่ปฏิบัติงานจริง ในยามที่เกิดอุบัติเหตุหรือสถานการณ์ที่ประชาชนต้องการความช่วยเหลือในทุกกรณี ทั้งในเขตพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ หรือในเขตพื้นที่ที่ถูกร้องขอความช่วยเหลือ

ผู้ประสานภัย หมายถึง ผู้ประสานเหตุการณ์ต่างๆและได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์นั้นๆ

MOU (Memorandum Of Understanding) หมายถึง ข้อตกลงและสัญญาขององค์กรเพื่อสังคมทั้ง 4 องค์กรคือ ปอเต็กตึ๊ง, หน่วยกัญชมูลนิธิพุทไธสวรรย์, สมาคมอยุธยา และร่วมกตัญญูกับทางรัฐบาลคือผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สมาชิกทั้ง 4 องค์กรต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

รถปฏิบัติการ หมายถึง รถจักรยานยนต์ รถ น.เขต (รถกระบะที่มีหลังคาคลุม) รถตู้ชีพ
(เป็นรถที่มีอุปกรณ์ช่วยเหลือครบตลอดจนเครื่องช่วยหายใจ) รถตู้ (มีอุปกรณ์ช่วยเหลือครบ)

ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) ทราบถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมภายในสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา)
- 2) ทราบขั้นตอนและกระบวนการบริหารของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา)
- 3) ทราบถึงการมีส่วนร่วมของการปฏิบัติงานของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา)
- 4) ทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน of สมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา)

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การดำเนินงาน “การศึกษาความสำเร็จของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีจุดมุ่งหมายให้นักวิจัย คณะกรรมการ สมาชิก และอาสาสมัครสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา) ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ถ่ายทอดความรู้ทางทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติ ตลอดจนกระบวนการวิจัย จึงมีการกำหนดรูปแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีวิธีการดำเนินวิจัยดังนี้

- ผู้ให้ข้อมูลการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการผู้บริหารงาน เลขานุการ หัวหน้าจุดในพื้นที่ เจ้าหน้าที่สื่อสาร และอาสาสมัครสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา) แต่ละจุดพื้นที่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ จุดอำเภอบางบาล จุดอำเภออุทัย จุดอำเภอเมือง และจุดอำเภอท่าเรือ

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานวิจัยเชิงคุณภาพคือการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างอิงตามทฤษฎีเครือข่ายทางสังคม การบริหารตามแนวคิด 7-s พฤติกรรมการบริหาร

องค์กรสาธารณะ แนวคิดการมีส่วนร่วม แนวคิดความขัดแย้ง เพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้น ทั้งการสัมภาษณ์รายบุคคล สันทนาการกลุ่ม สัมภาษณ์โดยใช้ภาพประกอบ และการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ รวมถึงการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การอยู่ในสถานการณ์จริง พบเห็นการปฏิบัติงาน การสั่งการอย่างชัดเจน เครื่องมือที่ใช้บันทึกข้อมูลในขณะเก็บรวบรวม เทปบันทึกเสียง โทรศัพท์มือถือ กล้องถ่ายรูป เพื่อรายละเอียดที่แท้จริงของข้อมูล

- การตรวจสอบความเชื่อมั่น

วิจัยเชิงคุณภาพถูกตรวจสอบความเชื่อมั่นแบบสามเส้า ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่มีความละเอียดคือการตรวจสอบแหล่งที่มาหลายแหล่งว่าข้อมูลมีความคล้ายคลึงกันมากน้อยเพียงใด และการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยนั้น ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ การสังเกต เอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้รับจากวิธีการที่ต่างกันจะนำไปสู่บทสรุปเดียวกันหรือไม่ (จรรยา วัชรพันธ์, 2556)

- การวิเคราะห์ข้อมูล

การเตรียมข้อมูล ภาพ เสียง เอกสาร ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้มา ถอดเทปลงรายละเอียดอย่างชัดเจนไว้ในคอมพิวเตอร์ เรียบเรียงข้อมูล ภาพถ่ายเหตุการณ์การออกเหตุ เครื่องแต่งกาย การเตรียมความพร้อม รวมไปถึงอุปกรณ์การช่วยเหลือ นำข้อมูลต่างๆมาจัดหมวดหมู่ ไม่ว่าจะป็นขั้นตอนการปฏิบัติงาน อุปสรรคในการปฏิบัติงาน ปัจจัยความสำเร็จ สาเหตุการทำงาน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกหรือผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาข้อมูลหลัก

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วยปัจจัยความสำเร็จ โดยใช้เครือข่ายทางสังคม การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การจัดการอุปสรรคและปัญหาการบริหารขั้นตอน กระบวนการ ของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา) โดยแบ่งออกตามการสัมภาษณ์ดังนี้

- ข้อมูลทั่วไปของสมาคมอยุธยารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอยุธยา)

ผู้ให้ข้อมูลหลักมีจำนวน 9 คน เพศชาย 8 คน เพศหญิง 1 คน เลขานุการศูนย์ใหญ่ กู้ภัยจุดประจำอำเภออุทัยจำนวน 1 คน หัวหน้าจุดอำเภอบางบาลจำนวน 1 คน หัวหน้าจุดอำเภอท่าเรือ หัวหน้านักประดาน้ำจำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่สื่อสารจุดอำเภอมืองกับจุดอำเภอท่าเรือจำนวน 2 คน

ก๊วยจำนวน 2 คน อีก 2 คน เป็นตำแหน่งอาสาสมัคร ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดล้วนมีจิตใจที่เสียสละอยู่ ภายใต้อาสาสมัครด้วยกัน แต่ปฏิบัติงานคนละเขตพื้นที่ สถานะภาพ โสด 3 คน สมรสแล้ว 6 คน อายุระหว่าง 15 – 46 ปี อายุการปฏิบัติงานก๊วย 3 – 11 ปี มีอาชีพหลักเป็นธุรกิจส่วนตัว 4 คน กำลังศึกษา 3 คน ปฏิบัติงานก๊วย 2 คนคือตำแหน่งเจ้าหน้าที่สื่อสารเนื่องจากตำแหน่งดังกล่าวได้รับค่าจ้างและมีความจำเป็นต้องทำงานก๊วยเป็นประจำ ตำแหน่งอื่นเป็นเพียงจิตอาสาไม่มีรายได้

- ปัจจัยความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมภายในสมาคมอยุธยา (หน่วยก๊วยอยุธยา)

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการผู้บริหาร อาสาสมัคร ของสมาคมอยุธยา (หน่วยก๊วยอยุธยา) ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบปัจจัยต่างๆ ที่คอยส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรให้ประสบความสำเร็จ คือบุคคลที่มีจิตอาสา มีความเสียสละ มีคุณธรรม และมีอุดมการณ์เดียวกัน สมาคมซึ่งเป็นองค์กรสาธารณะ มีผลการปฏิบัติงานของสมาชิกสมาคมฯ งบประมาณภายในสมาคม และประชาชนผู้แจ้งเหตุ สิ่งเหล่านี้จะทำให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่มีอุดมการณ์เดียวกันได้ภายใต้สมาคมฯ เป็นการยึดตามอุดมการณ์ค่านิยม ปฏิบัติตามนโยบายตามกฎระเบียบของสมาคมอย่างเคร่งครัด มีงบประมาณจากประชาชนและงบประมาณส่วนตัวของสมาชิกสมาคมทั้งเงิน สิ่งอำนวยความสะดวก ที่นำมาช่วยเหลือในการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยของประชาชน และตัวประชาชนเองก็เป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยเหลือ โดยการแจ้งเหตุให้ทางสมาคมทราบ ทางสมาคมมีการวางแผนงานตามหน้าที่ของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจนว่าบุคคลใดมีหน้าที่ เคลียร์สถานการณ์ ประชุมพยาบาลเบื้องต้น ใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ และบุคคลที่มีหน้าที่ช่วยเหลือทางน้ำ เวลาออกเหตุทุกคนจะรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติงานโดยไม่ต้องรับคำสั่งใดๆ

- การสัมภาษณ์ขั้นตอนและกระบวนการบริหารของสมาคมอยุธยา (หน่วยก๊วยอยุธยา)

คุณจักรกรรณงค์ นัยโมลี เลขานุการของสมาคมอยุธยา (หน่วยก๊วยอยุธยา) และคุณนาวิณ คงดี หัวหน้าประจำจุดอำเภอบางบาล ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานไว้ โดยบุคคลดังกล่าวจำเป็นต้องมีคุณลักษณะตรงตามอุดมการณ์ มีจิตอาสา มีความเสียสละ มีคุณธรรม แต่ถ้าคุณลักษณะพร้อม บุคคลนั้นก็ยังไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมเนื่องจากยังไม่ผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยกู้ชีพของโรงพยาบาลและหน่วยกู้ชีพของสมาคม

ๆ ประจำอำเภอต่างๆ บุคคลภายนอกจะเข้ามาเขียนใบสมัครทางสมาคมฯ จะมีการเรียกบุคคลเข้ามา สัมภาษณ์หากที่เหมาะสมและให้บุคคลเหล่านั้นได้รับการฝึกอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ฝึก การช่วยชีวิต และเรียนรู้สถานการณ์จริงเป็นเวลา 2 เดือน จะมีการประเมินจากหน่วยกู้ชีพของ โรงพยาบาลกับหน่วยกู้ชีพของสมาคมฯ ถ้าผ่านการฝึกอบรมบุคคลเหล่านั้นจะถูกเรียกว่า อาสาสมัคร หรือ อาสากู้ภัย เรียกสั้นๆ ว่า “อาสา” แต่ประชาชนส่วนมากจะเรียกสมาชิกของสมาคม ทุกคนว่า “กู้ภัย” ซึ่งกู้ภัยทุกคนที่เข้ามาเป็นสมาชิกของสมาคมจะมีตำแหน่งหน้าที่ที่ไม่เหมือนกัน แต่ ทุกคนต้องปฏิบัติได้ทุกหน้าที่ เนื่องจากผ่านการฝึกมาแล้ว และจะได้รับรหัสสมาชิก 3 ตัวพร้อม เครื่องแต่งกายของสมาคมฯ เพื่อแต่งกายเข้าพิธีคัมน้ำสาบาน ก่อนปฏิบัติจริงหรือการออกเหตุ

ในภายหลังจากการเข้ามาเป็นสมาชิกเรียบร้อยแล้ว กู้ภัยทุกคนต้องปฏิบัติตามนโยบาย ของสมาคมฯ อันได้แก่ 1) ปฏิบัติตามกฎหมาย MOU อย่างเคร่งครัด 2) ยกระดับสมาคมฯ ให้เป็นหน่วย ปฏิบัติการ การแพทย์ฉุกเฉิน 3) ความถูกต้องในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย/ผู้บาดเจ็บ 4) ทรัพย์สินของผู้ ประสพภัย ต้องไม่สูญหาย ภายใต้อุดมการณ์ “ประชาชนมีความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน” หน่วยกู้ภัยทุกคนทุกตำแหน่งงานต้องปฏิบัติเช่นเดียวกัน

ทางสมาคมจะมีการประชุมใหญ่ของหัวหน้าจุดประจำอำเภอทั้ง 15 อำเภอ 34 จุด สถานทีที่แล้วแต่คณะกรรมการจะเห็นสมควร เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยกู้ภัยทุกคนของ สมาคมฯ ดูจากขั้นตอนการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานจริงผ่านการรายงานของหัวหน้าจุด ตั้งแต่ปัญหาอุปสรรคและการตรวจสอบคุณภาพของอุปกรณ์ช่วยเหลือ จำพวกตัดด่าง, ส่องแสง สว่าง, หาบหาม, ชุดประดาน้ำ, เรือ เครื่องอัดอากาศ, เลื่อนรถยนต์ ให้มีสภาพพร้อมออกเหตุเสมอ ถ้าอุปกรณ์เกิดชำรุดเสียหาย หัวหน้าจุดจะรายงานเพื่อใช้งบประมาณในการซ่อมแซมหรือซื้อใหม่ ตามสภาพของอุปกรณ์ ตลอดจนการควบคุมสถานการณ์จริงให้หน่วยกู้ภัยและหน่วยกู้ชีพ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการสัมภาษณ์คุณธนศ พยัฒชาติ หัวหน้าประจำจุดอำเภอท่าเรือและยังเป็นหัวหน้า นักประดาน้ำ เกี่ยวกับขั้นตอนการบริหารและออกเหตุ สมาคมฯ มีสมาชิก 1,943 คนแบ่งเป็นกู้ชีพ กู้ภัย และอาสา มีการเตรียมอุปกรณ์การช่วยเหลือ คุณภาพพร้อมของสมาชิกและสิ่งอำนวยความสะดวก จำพวกรถปฏิบัติการ ตรวจสอบห้องวิทยุสื่อสารที่คอยรับข่าวสารจากประชาชนและการแจ้ง ข่าวสารจากศูนย์สั่งการ เมื่อมีการแจ้งเหตุเข้ามา หน่วยกู้ภัยทุกคนที่อยู่ประจำจุดจะเตรียมความ

พร้อม โดยการทำตามหน้าที่ของตนเองอย่างรวดเร็ว อันดับแรกคือหน่วยกู้ภัยจะขับรถจักรยานยนต์
ของตนเองไปเคลียร์สถานที่ การกั้นประชาชนไม่เกี่ยวข้องออกจากจุดเกิดเหตุ อำนวยความสะดวก
รถที่สัญจรไปมาและเปิดทางให้ รถ น.เขต เข้าถึงตัวผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว กู้ภัยจากรถ น.เขต
จะทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้นทันที ถ้าอาการของผู้ประสบภัยไม่สาหัสจะนำขึ้น Spinal Board
(แผ่นกระดานเคลื่อนย้ายผู้ป่วย) ส่งโรงพยาบาล โดยรถ น.เขต ถ้าอาการของผู้ประสบภัยสาหัส ทาง
หน่วยกู้ภัยจะโทรแจ้งรถกู้ชีพของโรงพยาบาลมารับผู้ประสบภัย เนื่องจากหน่วยกู้ภัยเป็นการดูแล
ผู้ประสบภัยเบื้องต้น ไม่สามารถดูแลผู้ประสบภัยอาการสาหัสได้

การออกเหตุในแต่ละครั้งหน่วยกู้ภัย ใช่ว่าแต่ละจุดจะปฏิบัติงานโดยการแบ่งเขตอย่าง
ชัดเจน การออกเหตุเป็นการทำงานร่วมกัน อย่างถ้าหน่วยกู้ภัยจุดบางปะหัน ได้รับแจ้งข่าวจาก
ประชาชนว่ามีเหตุคนจมน้ำ ทางหน่วยกู้ภัยจุดบางปะหัน ไม่มีนักปะดาน้ำผู้เชี่ยวชาญ เหตุการณ์
เช่นนี้ทำให้ หน่วยกู้ภัยจุดบางปะหันต้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยกู้ภัยจุดอื่นๆ หน่วยกู้ภัยจุด
อำเภอท่าเรือมีผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ อยู่ 4 คน ก็จะส่งนักปะดาน้ำเข้าช่วยเหลือพร้อมอุปกรณ์ครบครัน
หรือผู้ประสบภัยทางบกบนถนน รถจักรยานยนต์ประสานงานกับรถบรรทุกแล้วมีผู้บาดเจ็บติดอยู่
ในซากรถ หน่วยกู้ภัยต้องมีอุปกรณ์ตัดถ่าง, เลื่อยรถยนต์ เพื่อช่วยเหลือผู้บาดเจ็บออกจากซากรถ
การช่วยเหลือครั้งนี้หน่วยกู้ภัยอาจจะต้องขอความช่วยเหลือจากจุดต่างๆ นำ อุปกรณ์ดังกล่าวมาช่วย
ตัดและเคลียร์ให้ผู้บาดเจ็บปลอดภัยอย่างรวดเร็ว เป็นการทำงานร่วมกันอย่างมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็น
การปฏิบัติงาน การตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ในการติดต่อหน่วยกู้ภัยจุดอื่นเข้ามาส่วนเหลือ
ระหว่างการปฏิบัติงานตลอดจนปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยมีการประเมินผลงานที่ทำร่วมกัน ว่าการ
ทำงานครั้งนี้หน่วยกู้ภัยประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีอุปสรรคใดบ้าง เพื่อการปฏิบัติงาน
ครั้งต่อไปจะได้ไม่เกิดปัญหาซ้ำแบบเดิม การทำงานเช่นนี้ออกได้ว่า หน่วยกู้ภัยทุกคนสามารถ
ปฏิบัติงานร่วมกันได้เป็นการปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วมแบบกลุ่มงาน เพื่อช่วยเหลือประชาชนตาม
อุดมการณ์ของสมาชิกทุกคนภายในสมาคมฯ

สำหรับการบริหารและการปฏิบัติงานย่อมพบเจอปัญหาและอุปสรรคเสมอ ซึ่งจากการ
สัมภาษณ์หัวหน้าจุดประจำอำเภอบางบาล อำเภอท่าเรือและอาสา เกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่ประสบพบ
เจอระหว่างการบริหารและการปฏิบัติงาน ปัญหาเดิมมีปัญหารื่องงบประมาณ เพราะประชาชนยัง
ไม่เข้าใจว่าจะมีหน่วยกู้ภัยไปทำไม มีไว้เพื่ออะไร ทำให้ทางสมาคมฯขาดทั้งบุคคลและงบประมาณ

ในการปฏิบัติงานเพื่อสังคม ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเกือบ 10 ปี กุ๊ยกัยทุกคนพยายามปฏิบัติหน้าที่เพื่อสังคมให้ประชาชนได้เห็นถึงสิ่งที่พวกเขาได้ปฏิบัติ โดยการนำงบประมาณส่วนตัวมารวมกัน เพื่อซื้ออุปกรณ์ช่วยเหลือต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ตัดถ่าง, ส่องแสงสว่าง, หาบหาม, ชูตประดาน้ำ, เรือ, เครื่องอัดอากาศ, เลื่อนรถยนต์ และรถปฏิบัติการ บุคคลใดมีงบประมาณก็นำมาช่วยเหลือเยอะ บุคคลใดงบประมาณก็จะปฏิบัติงานด้วยแรงกายแทน เพื่อนำมาช่วยเหลือสังคม ผู้ประสบภัยต่างๆ ในปัจจุบันประชาชนได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยกุ๊ยกัยมากขึ้น ทำให้หน่วยกุ๊ยกัยได้รับเงินบริจาค เงินทำบุญเข้ามาคึกคัก เป็นจำนวนมากเพื่อนำมาซื้ออุปกรณ์ช่วยเหลือเพิ่มเติม รวมไปถึงการซื้อโรงศพไว้สำหรับญาติของศพที่ยากจน จึงทำให้เราได้ยื่นการทำบุญบริจาคโรงศพนั่นเอง สมาคมฯ จึงมีเงินหมุนเวียนภายในตลอด การช่วยเหลือประชาชนยังเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ประชาชนคนอื่นๆ จึงเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนบางกลุ่มสนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสมาคมฯ ส่งผลให้สมาคมมีทั้งกำลังบุคคลและงบประมาณที่เพียงพอต่อการช่วยเหลือสังคม

ปัญหาที่หน่วยกุ๊ยกัยได้พบเจออีกอย่างคือ ปัญหาที่เกิดจากประชาชน ซึ่งโดยส่วนใหญ่ในเวลาเกิดเหตุ มักจะมีประชาชนบางกลุ่มอยู่ในสถานการณ์หรือเป็นผู้พบเหตุทำให้เกิด “ไทยมุง” โดยไทยมุงเหล่านี้ทำให้หน่วยกุ๊ยกัยปฏิบัติงานได้ลำบากขึ้น ควบคุมสถานการณ์ได้ยาก เพราะปัญหาเหล่านี้เวลาเกิดเหตุ หน่วยกุ๊ยกัยจะมีการแบ่งอาสาไว้จำนวน 3 – 4 คน ให้ไปถึงสถานที่เกิดเหตุก่อนเพื่อไปเคลียร์สถานที่ โดยการไ้รับปืนใหญ่กันไม่ให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาใกล้หรือขัดขวางการปฏิบัติงานของหน่วยกุ๊ยกัยคนอื่นๆ

อีกปัญหาที่มักจะเป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุดคือ ญาติของผู้ประสบภัย เวลาทางญาติมาถึงที่เกิดเหตุเมื่อเห็นญาติของตนเองได้รับบาดเจ็บก็จะเร่งการปฏิบัติงานของหน่วยกุ๊ยกัย เช่น ทำรีเว้า รีบนำคนเจ็บส่งโรงพยาบาลได้แล้ว เกิดการอะอะ โวยวายและแสดงความไม่พอใจต่อการปฏิบัติงานของหน่วยกุ๊ยกัย ปัญหานี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อย วิธีการแก้ไขคือการอธิบายให้ญาติผู้ประสบภัยเข้าใจว่าทำไมหน่วยกุ๊ยกัยถึงปฏิบัติงานแบบนี้ เพราะชีวิตของผู้ประสบเหตุมีความสำคัญและต้องปลอดภัยมากที่สุด หน่วยกุ๊ยกัยไม่สามารถปฏิบัติงานอย่างเร่งรีบได้ ทุกอย่างต้องเป็นไปตามขั้นตอนความช่วยเหลือ ญาติผู้ประสบภัยบางคนก็เข้าใจ บางคนก็ไม่รับฟังอะไร ทางกุ๊ยกัยต้องกันตัวออกจากที่เกิดเหตุเพื่อให้หน่วยกุ๊ยกัยคนอื่นๆ ปฏิบัติงานต่อจนเหลือช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้สำเร็จ

ในทางกลับกันประชาชนเองก็เป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้หน่วยกู้ภัยปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึง คือการแจ้งเหตุ แจ้งข่าวสารต่างๆ ให้หน่วยกู้ภัยได้รับทราบเพื่อเข้าช่วยเหลือผู้ประสบเหตุได้ทันเวลา

คุณจักรณรงค์ นัย โมลี เลขาธิการของสมาคมอุรุษารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอุรุษยา) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมถึงความขัดแย้งระหว่างองค์กรหรือความขัดแย้งระหว่างหน่วยกู้ภัยด้วยกัน โดยในเขตพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีองค์กรอาสาเพื่อประชาชนอยู่ทั้งหมด 4 องค์กร ซึ่งในอดีต องค์กรทั้ง 4 มักจะมีปัญหาความขัดแย้งกันตลอด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการออกเหตุ การปฏิบัติงาน หรือการทำงานร่วมกัน จึงไม่สามารถทำงานร่วมกันได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น ทางผู้ราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงให้องค์กรเพื่อสังคมทั้ง 4 องค์กรมาทำสัญญาร่วมกันนั่นก็คือ MOU เป็นข้อตกลงระหว่างองค์กรทั้ง 4 กับทางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีการแบ่งวันการปฏิบัติงาน วันที่จะเป็นร่วมกตัญญูกับหน่วยกู้ภัยมูลนิธิพุทไธสวรรย์ วันที่จะเป็นการปฏิบัติงานของสมาคมอุรุษารวมใจกับปอเต็กตึ๊งอุรุษยาการทำข้อตกลง MOU เป็นการทำข้อตกลงในเขตพื้นที่อำเภอเมือง ส่วนในเขตพื้นที่อื่นๆอีก 14 อำเภอเป็นการแบ่งเขตการปฏิบัติงาน

ปัจจุบันองค์กรทั้ง 4 องค์กรปฏิบัติตามกฎของ MOU อย่างเคร่งครัด ส่งผลให้ทั้ง 4 องค์กรไม่ประสบกับปัญหาความขัดแย้งอีก ส่วนปัญหาความขัดแย้งภายในองค์กรของสมาคมอุรุษารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอุรุษยา) ไม่เคยเกิดขึ้น ทั้งการทะเลาะวิวาท การปฏิบัติงานไม่เที่ยงตรง เพราะทางสมาคมได้ตั้งกฎระเบียบและบทลงโทษไว้อย่างชัดเจน คือการพักงานและให้ออกจากการเป็นสมาชิกทันที

อภิปรายผลการวิจัย

จากการทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของสมาคมอุรุษารวมใจ (หน่วยกู้ภัยอุรุษยา) โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 9 คน สิ่งที่ทำให้สมาคมฯ ประสบความสำเร็จโดยการใช้เครือข่ายทางสังคมและสามารถดำเนินการเพื่อสังคมมาได้ถึง 13 ปี คือ 1) บุคคลที่เป็นหน่วยกู้ภัย มีจิตอาสาและมีความเสียสละ มีคุณธรรมอุทิศตนเพื่อสังคมส่วนรวม โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ขอมออกเหตุช่วยเหลือผู้ประสบภัยทุกรูปแบบด้วยใจที่แท้จริง 2) ผลการปฏิบัติงานของสมาชิกสมาคมตลอดเวลา 13 ปี ทางสมาคมได้รับคำชื่นชมจากประชาชนมาโดยตลอด แม้ว่าในบางครั้ง อาจมีปัญหที่ประชาชนเข้าใจทางสมาคมฯ ผิดไปบ้าง แต่ทางสมาคมฯ ก็แสดงให้เห็นประชาชนได้เห็นว่า สมาคมฯ มีความประสงค์จะทำเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง โดย

ปฏิบัติงานตามอุดมการณ์นี้ถึงความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การช่วยเหลืออย่างรวดเร็วและถูกต้องตามขั้นตอน 3) งบประมาณ เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานช่วยเหลือประชาชนทุกคนที่ประสบภัยกับสถานการณ์ต่างๆทั้งงบประมาณจากประชาชนและงบประมาณจากอาสาหน่วยกู้ภัยทุกคนในการซื้ออุปกรณ์ความช่วยเหลือต่างๆ 4) ประชาชน ในเขตพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่คอยแจ้งเหตุต่างๆ ให้ทางหน่วยกู้ภัยทราบเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันเวลา

ในส่วนของการขั้นตอนการบริหารและการปฏิบัติงาน มีการวางแผน กำหนดตำแหน่งหน้าที่ของหน่วยกู้ภัยแต่ละคน เวลาเกิดเหตุ หน่วยกู้ภัยทุกคนจะทำหน้าที่ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้อุดมการณ์เดียวกัน ตั้งแต่การเคลียร์สถานที่ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือได้อย่างชำนาญ การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ และนำตัวผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล เป็นอันว่าเสร็จภารกิจในการออกเหตุครั้งนั้นๆ ทางสมาคมมีการบริหารงานตรงตามทฤษฎี 7-s อย่างชัดเจนและ พฤติกรรมการบริหารองค์การมีส่วนคล้ายกับ พฤติกรรมการบริหารองค์การสาธารณะเป็นอย่างมาก

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของกู้ภัยตรงตามแนวคิดการมีส่วนร่วม คือการทำงานร่วมกัน การตัดสินใจของหน่วยกู้ภัยในแต่ละจุด ในการออกเหตุแต่ละครั้งถ้าหน่วยกู้ภัยในจุดต่างๆ มีจำนวนคนน้อย อุปกรณ์ช่วยเหลือเกิดชำรุดใช้การไม่ได้ ขาดผู้เชี่ยวชาญ จะมีการติดต่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยกู้ภัยจุดต่างๆ มาช่วยเหลือและปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

สำหรับปัญหาและอุปสรรค โดยหลักๆ แล้วเป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างองค์กร ความขัดแย้งในการปฏิบัติงานระหว่างประชาชนและหน่วยกู้ภัย เกิดจากประชาชนและญาติผู้ประสบภัยพยายามเข้ามามีส่วนร่วมต่างๆ บ้างก็อยากรู้ อยากเห็น ทั้งที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องอะไร ส่งผลให้หน่วยกู้ภัยทำงานไม่สะดวก เกิดความล่าช้า อีกทั้งปัญหาด้านงบประมาณในช่วงแรกที่สมาคมเริ่มก่อตั้ง ก็ถือเป็นหนึ่งในปัญหาและอุปสรรคที่ทางสมาคมได้พบเจอ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1) อาสาสมัครที่อาสาเข้ามาช่วยการปฏิบัติงาน ควรแจ้งเวลาให้แน่ชัด เพราะบางเวลาหน่วยกู้ภัยในจุดพื้นที่ประจำอำเภอจะมีคนอยู่ประจำจุดน้อย บุคคลที่อยู่ประจำจุดจะมีเพียง

เจ้าหน้าที่สื่อสารเท่านั้น เนื่องจากอาสาสมัครแต่ละคนมีงานหลักที่ต้องรับผิดชอบอยู่ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน รถ น.เขต ไม่มี ทำให้ไปถึงที่เกิดเหตุล่าช้า อุปกรณ์ช่วยเหลือไม่พร้อมต่อการปฏิบัติงาน ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อชีวิตของประชาชน ดังนั้น อาสาสมัครควรแจ้งเวลาเข้า เวลาออกจุดอย่างชัดเจน

2) หัวหน้าประจำจุดพื้นที่ในอำเภอต่างๆ ควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์การช่วยเหลือรวมไปถึงสถานที่เก็บอุปกรณ์ควรมีความเป็นระเบียบ สะอาดอุปกรณ์ควรอยู่ในสถานะที่พร้อมใช้งาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษารายละเอียดการฝึกอบรมของอาสาสมัครน้องใหม่ ว่ามีการฝึกอบรมตามหลักสูตรการปฐมพยาบาลเบื้องต้นมากน้อยเพียงใด มีหลักสูตรอะไรเพิ่มเติมจากหลักสูตรเดิมหรือไม่

2) ควรศึกษาเวลาสมาชิกและอาสาหน่วยกู้ภัยออกเหตุว่ามีการปฏิบัติงานอย่างไร วิธีการปฐมพยาบาลผู้วิจัยควรเรียนรู้เพิ่มเติม หรือเข้ารับการฝึกอบรมกับอาสาสมัครน้องใหม่ไปด้วยก่อนที่จะลงพื้นที่ออกเหตุกับหน่วยกู้ภัยอย่างจริงจัง เพื่อการเรียนรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงานของหน่วยกู้ภัยอย่างเที่ยงแท้

บรรณานุกรม

Cohen , J.M. and Uphoff , N.T. Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation. Rural Development Committee Center for International Studies , Cornell University, 2542.

Newman, M. E. J. The Structure and Function of Complex Network. SIAM Review, 2546.

มูทิตา วรกล้ากุล. ความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.